

KUNSTI AINEKAVA

Üldalused

Kunsti õppe- ja kasvatuseesmärgid

Kunsti õppe- ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli kunstiõpetusega taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) oskab loomingulises tegevuses, loovtöö, uurimise ja refleksiooni käigus kasutada loova ja kriitilise mõtlemise ning probleemi lahendamise oskusi;
- 2) tunnetab ja arendab oma loomingulisi võimeid, väärtustab isikupära ja erinevaid lahendusi;
- 3) õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ning suudab luua erinevaid kunstitöid, rakendades õpitud teadmisi ja oskusi;
- 4) eksperimenteerib mõtete, mõistete, vahendite, materjalide ning tehnikatega;
- 5) töötab iseseisvalt ja teeb koostööd kaaslastega;
- 6) rakendab omandatud oskusi teistes õppeainetes ja igapäevaelus;
- 7) õpib tundma ja väärtustab nii mineviku kunstipärandit kui ka nüüdisaegset kunsti;
- 8) seostab kunsti, kultuuri, teaduse ja tehnoloogia arengut;
- 9) mõistab kunsti kui kultuuridevahelist suhtluskeelt, teadvustab kultuurilist mitmekesisust ja kunsti rolli ühiskonnas;
- 10) väljendab oma arvamusi ja teadmisi suuliselt ning kirjalikult, kasutades (kunsti)oskussõnavara;
- 11) tegutseb eetilisel ja ohutult nii päris kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades;
- 12) mõtestab esemelise ja ruumilise keskkonna ning disaini näidete esteetilisi, eetilisi, funktsionaalseid ja ökoloogilisi aspekte;
- 13) omab ülevaadet kunsti-, disaini- ja arhitektuurivaldkonnaga seotud ametitest ja elukutsetest.

Õppesisu ja tegevus ning õpitulemused klasside kaupa

I kooliaste

3. klassi lõpetaja:

- 1) tunneb rõõmu kunstis mängulisest ja loovast tegutsemisest ning katsetab julgelt oma mõtete ja ideede erinevaid visuaalseid väljendusi;

- 2) tegutseb iseseisvalt ja teeb koostööd, arvestades kaaslastega; kirjeldab oma ja kaaslaste töid ning väärtustab erinevaid lahendusi;
- 3) leiab kujutatava kõige iseloomulikumat jooned, valib sobiva kujutusviisi olulisema esiletoomiseks, paneb tähele värvide koosmõju ja pildi kompositsiooni;
- 4) kasutab erinevaid joonistamise, maalimise, pildistamise ja skulptuuri töövõtteid ning tehnikaid;
- 5) tunneb lähiümbruse olulisi kunsti- ja kultuuriobjekte, käib kunstimuseumides ja näitustel ning arutleb kunsti üle, kasutades õpitud ainemõisteid;
- 6) seostab vormi otstarbega ning väärtustab keskkonnateadlikke kasutamise ja loomise põhimõtteid;
- 7) kirjeldab visuaalse kultuuri näiteid, tuleb toime nii reaalsetes kui ka virtuaalsetes kultuuri- ja õppekeskkondades ning teadvustab meedia võimalusi ja ohtusid.

1. klass

Teema: Erinevad kujutamiseobjektid, erinevad kujutamiseviisid.

- **Õppesisu:** Inimeste, olendite, esemete, nähtuste ja sündmuste kujutamine kujutluse ja fantaasia järgi, oma elamuse edastamine.
- Inimese täisfiguur eestvaates, portree eestvaates.
- Loomad, linnud, okas- ja lehtpuud eri aastaegadel. Tehisvormid: ehitised, sõidukid.

- **Õpitulemused:** Kujutab inimest (täisfiguuri ja nägu, paigal eestvaates) omal viisil temaatilistes kompositsioonides.
- Valib ümbritsevate objektide (loomad-linnud, taimed, ehitused, sõidukid jne) iseloomulikud jooned ja leiab oma võtted nende kujutamiseks.
- Leiab looduse kunstiteosed (kivide, puude kujud ja asendid jne).

Lõiming: loodusõpetus-looduse kunstiteosed, inimene

Teema: Värv Valgus-vari. Kompositsioon. Perspektiiv

- **Õppesisu:** Meeleolu väljendamine värvidega. Uute värvitoonide saamine (segamine, katmine).
- Punkt, joon, pind (nende karakter).
- Rütmide loomine pinnal ja ruumis, muster.
- Pildi pinna organiseerimine (kujutatava suuruse ja paberiformaadi erinevad suhted).

- **Õpitulemused:** Väljendab värvide abil meeleolu ja räägib sellest meeleolust.
- Iseloomustab temaatilistes töödes värvide abil tegevusaega ja -kohta.
- Organiseerib pildi pinda, arvestades paberi suurust ja kuju, kasutades erinevaid paberiformaate.
- Leiab vaadeldavatel pildidel peamised tegelased ja objektid. Tõstab oma töödes peamised tegelased ja objektid esile suuruse, asukoha ja värvi abil.
- Loob kujutatavale sisult ja vormilt sobiva tausta. Rühmitab kompositsiooni elemente.

Lõiming: eesti keel-meeleolu loomine, räägib sellest meeleolust;

Teema: Disain igapäevaelus: trükis, tarbevorm, ruum ja ehitis keskkonnas. Graafilise kujunduse baasvõtted.

- **Õppesisu:** Kujunduskunst, kunstniku roll esemete kujundamisel.
- Tarbevorm. Igapäevaste tarbeesemete välimus ja otstarve.
- Erinevate ruumide ja keskkondade kirjeldamine (tuba, elamu, korter, suvila, kool, muuseum, kaubanduskeskus, linnaväljak, aed, park...).
- Erinevate ruumide ja keskkondade kirjeldamine (tuba, elamu, korter, suvila, kool, muuseum, kaubanduskeskus, linnaväljak, aed, park...).
- Raamatukujundus: kaanekujundus, illustratsioon. Lemmikraamatud.

- **Õpitulemused:** Vaatleb ja kirjeldab loodus- ja tehiskeskkonna visuaalset ilmet.
- Arvestab kujundades ja meisterdades otstarvet, materjali, tehnoloogiat ja välimust ning selgitab oma valikuid.
- Võrdleb raamatu teksti ja selle illustratsiooni. Nimetab tuntumaid illustraatoreid, valib oma lemmiku ja põhjendab oma eelistust.

Lõiming: eesti keel- raamatu lugemine ja illustratsioonidest jutustamine, raamatute illustraatorid,

Teema: Vestlused kunstist

Keskkond: loodus, ehituskunst, disain.

Visuaalne kommunikatsioon ja meedia.

Reaalsed ning virtuaalsed kunsti- ja meediakeskkonnad.

Õppesisu: Kunstiteosed kohalikes muuseumides ja kunstigaleriides. Teose vormistus, pildiraam

Kunstiteoste vaatlus ja analüüs.

- Lähimbruse skulptuurid, monumendid, arhitektuur). Mustriid, värvid, rütmid looduses. Looduse kunstiteosed.
- Animafilmi, mängufilmi, reklaami, muusikavideo, arvutimängu roll erinevate inimeste elus. Muuseumi, galerii olemus.

- **Õpitulemused:** Tunneb ümbritsevas keskkonnas ära ja liigitab (nimetab õige nimega) järgmised kunstiliigid: arhitektuur, skulptuur, maal.
- Toob näiteid erinevate kunstide (visuaalne kunst, muusika, liikumine, kirjandus) koos esinemisest (raamat, teater, film, reklaam, tegevuskunst jm).
- Elab kaasa kunstides edastatavatele mõtetele ja meeleoludele, austab erinevaid ja isikupäraseid lahendusi.
- Räägib oma loomingust (tegevusest), kasutades lihtsamaid ainealaseid mõisteid.
- Võrdleb oma ja kaaslaste töid, toob esile lahenduste erinevusi.
- Kirjeldab kunstiteoseid ning põhjendab oma eelistusi. Austab loomingu autorlust ja kunstiteoseid.

Lõiming: eesti keel- jutustab oma loomingulisest tegevusest, kirjeldab nähtud kunstnike teoseid, võrdleb enda ja kaaslaste töid, ajalugu- varasema aja kunstnike looming, loodusõpetus- aastaegade vaheldumine, meedia-film, reklaam, teater muusika

Teema: Maal Joonistamine

Trükkimine

Õppesisu: Põhitöövõtted ja -vahendid

- Kattevärvid. Guaššmaali pintsliid, värvi paksus, maalimisvõtted, värvikihi paksus paberil jne. Värvide segamise põhimõtted (heledale tumeda lisamine).
- - Kriidi- ja õlipastellidega maalimine (otsa ja küljega, laialihõõrumine). Värvipliiatsiga pinna katmine (õrn ja intensiivne toon, ühtlase pinna saamine). Joonistamine hariliku pliiatsi ja viltpliiatsitega. Erineva tumedusega pinnad. Tempel, jäljend. Templitrükk. Pintsliitrükk

- **Õpitulemused:** Kasutab tehnoloogiliselt õigesti, otstarbekalt ja säästvalt põhilisi materjale:
- kattevärvid, akvarellid, värvi- ja viltpliiatsid, kriidi- ja õlipastellid
- Kasutab põhilisi tehnikaid: maalimine, joonistamine, templitrükk, pintsliitrükk
- Kasutab eesmärgipäraselt erinevaid töövahendeid (joonlaud, valib sobiva pintsli jne) ning sobivaid, ohutuid töövõtteid.
- Loob erinevate vahenditega mitmesuguseid pinnamustreid (ka looduses).
- Hoiab oma töökoha korras

Lõiming: loodusõpetus- kasutab looduslike vahendeid trükkimiseks, pinnamustrid looduses (jäällilled aknal, kivid, liiv jne), tehnoloogiaõpetus- lõikamine, liimimine ;

2. klass

Teema: Erinevad kujutamiseobjektid, erinevad kujutamiseviisid.

- **Õppesisu:** Esemete ja olendite iseloomulike tunnuste vaatlemine ja omal viisil kujutamine (loovtöodes).
- Tegevuses inimene külgvaates (kõndimas, jooksmas jne). Portree. - Loomad, linnud, putukad, taimed, maapind.
- Ilmastikunähtused (vikerkaar, aastaajad). Erinevad ehitised (maja, loss, sild jne), masinad.
- **Õpitulemused:** Kujutab inimest (täisfiguuri külgvaates liikumises, nägu-portree) omal viisil temaatilistes kompositsioonides.
- Valib ümbritsevate objektide (loomad-linnud, taimed, kivid, ehitused, sõidukid jne) iseloomulikud jooned ja leiab oma võtted nende kujutamiseks.

- Leiab looduse kunstiteosed (kivide, puude kujud ja asendid jne).

Lõiming: loodusõpetus- inimene, loomad, linnud, taimed, kivid, ilmastikunähtused

Teema: Kompositsioon

Värv

Valgus-vari

Perspektiiv

- **Õppesisu:** Kontuur ja pinnamuster.
- Pildi ülesehitus e kompositsioon. Pildipind, objektid ja taust (foon). Korrapärase rütm, ribaornament.
- Põhivärvid ja nende segamisel saadavad II astme värvid. */Helestamine ja tumestamine/*.
- Suuruse näiline vähenemine kauguses. Silmapiir.

- **Õpitulemused:** Organiseerib pildi pinda, arvestades paberi suurust ja kuju, kasutades erinevaid paberiformaate.
- Leiab vaadeldavatel pildidel peamised tegelased ja objektid. Tõstab oma töödes peamised tegelased ja objektid esile suuruse, asukoha ja värvi abil.
- Loob kujutatavale sisult ja vormilt sobiva tausta. Eristab korrapärase ja vaba rütmi ümbritsevas keskkonnas ja kunstis. Rühmitab kompositsiooni elemente.
- Väljendab värvide abil meeleolu ja räägib sellest meeleolust.
- Iseloomustab temaatilistes töödes värvide abil tegevusaega ja -kohta.
- Segab põhivärvide II astme värvid ja põhjendab sellele toetudes põhivärvide mõistet. Segab valge ja musta abil värvide heledamad ja tumedamad astmed.
- Väljendab kujutatava suuruse muutmise abil selle paiknemist pildiruumis ees- ja tagapool.

Lõiming: loodusõpetus

Teema: Disain igapäevaelus: trükis, tarbevorm, ruum ja ehitis keskkonnas. Graafilise kujunduse baasvõtted.

- **Õppesisu:** Eri funktsiooniga ruumide ja keskkondade iseloomulikud sisustus- ja kujunduselemendid.
- Erinevad trükised igapäevaelus (raamatud, ajakirjandus, trükireklaam, plakatid, sildid, pakendid, kaardid), märgatavus, eelistused.

Kiri: tekst ja pealkiri, kujundatud suur algustäht.

- **Õpitulemused:** Vaatleb ja kirjeldab loodus- ja tehiskeskkonna visuaalset ilmet.
- Arvestab kujundades ja meisterdades otstarvet, materjali, tehnoloogiat ja välimust ning selgitab oma valikuid.
- Võrdleb raamatu teksti ja selle illustratsiooni. Nimetab tuntumaid illustraatoreid, valib oma lemmiku ja põhjendab oma eelistust

Lõiming: eesti keel- tekst ja pealkiri, suur algustäht, illustraatorid Meedia-ajakirjandus, trükireklaam, plakatid jne

Teema: Vestlused kunstist

Keskkond: loodus, ehituskunst, disain.

Visuaalne kommunikatsioon ja meedia.

Reaalsed ning virtuaalsed kunsti- ja meediakeskkonnad.

Õppesisu: Rahvakunst (rahvariided, mustrid, tarbeesemed jne).

- Teoste eksponeerimisviise. Foto kui kunst, tarbefoto. Tuttavad teemad, tehnikad ja töövõtted kunstnike töödes.
- Linnaruumi (tänav, park, kaubanduskeskus jne) funktsionaalsed kujunduselemendid
- (ootepaviljonid, pingid, prügikastid, laternapostid jne) - Kunst argikeskkonnas, meediakanalites.
- Erinevate kunstide (visuaalkunst, muusika, kirjandus, tants) koos esinemine (ooper, ballett, raamat, animafilm, muusikavideo, arvutimäng, reklaam).
- Räägib oma loomingust (tegevusest), kasutades lihtsamaid ainealaseid mõisteid.
- Võrdleb oma ja kaaslaste töid, toob esile lahenduste erinevusi.
- Kirjeldab kunstiteoseid ning põhjendab oma eelistusi.

- Jagab oma muljeid rahvuskultuuri teemal, on avatud erinevate kultuuriilmingute suhtes. Austab loomingu autorlust ja kunstiteoseid.
- Räägib oma loomingust (tegevusest), kasutades lihtsamaid ainealaseid mõisteid.
- Võrdleb oma ja kaaslaste töid, toob esile lahenduste erinevusi.
- Kirjeldab kunstiteoseid ning põhjendab oma eelistusi.
- Jagab oma muljeid rahvuskultuuri teemal, on avatud erinevate kultuuriilmingute suhtes. Austab loomingu autorlust ja kunstiteoseid.

Lõiming: ajalugu- rahvuskultuur meedia- teater, film, reklaam, video

Teema: Maal

Joonistamine

Trükkimine Pildistamine Digitehnikad

- **Õppesisu:** Maalimine spontaanselt ja läbimõeldult. Dekoratiivse ja maalilise pinna loomine. Maali pinnal värvide segamine.
 - Akvarellidega maalimine; akvarellipintsel, sulatamine.
 - Pastellide, värvi- ja viltpliatsitega maalilise pinna saamine, värvide segamine (eri värvid üksteise peal, liigutusmehaanika).
 - Erineva karakteriga jooned. Joontega pinnamustrite loomine.
 - Naturaaltrükk (puulehed vms).
 - Monotüüpia.
 - Fotograafia, kaader. Motiivi valimine. Foto argielus, fotokunst. Pildiseeria
- **Õpitulemused:** Kasutab tehnoloogiliselt õigesti, otstarbekalt ja säästvalt põhilisi materjale:
 - kattevärvid, akvarellid, värvi- ja viltpliatsid, kriidi- ja õlipastellid.
 - Kasutab põhilisi tehnikaid: maalimine, joonistamine, naturaaltrükk
 - Kasutab eesmärgipäraselt erinevaid töövahendeid (käärid, joonlaud, valib sobiva pintslit jne) ning sobivaid, ohutuid töövõtteid (lõikamisel, värvimisel jne).
 - Loob erinevate vahenditega mitmesuguseid pinnamustreid (ka looduses).
 - Kogub ja kasutab looduslikku materjali loodust säästvalt.
 - Hoiab oma töökoha korras.

Lõiming: tehnoloogiaõpetus- erinevad materjalid, lõikamine matemaatika- mõõtmine

Loodusõpetus-looduslik materjal

3. klass

Teema: Erinevad kujutamiseobjektid, erinevad kujutamiseviisid.

- **Õppesisu:** Elusolendite kujutamine iseloomulikus asendis, paigal ja liikumises (temaatilistes töödes).
- Loomad, linnud, putukad. Taimeosad (vars, oksad, võra, lehed jne), loodus eri aastaegadel.
- Objektide omavahelised suurussuhted. Linn, maastik.

- **Õpitulemused:** Kujutab inimest (täisfiguuri ja nägu, paigal ja liikumises) omal viisil temaatilistes kompositsioonides.
- Valib ümbritsevate objektide (loomad-linnud, taimed, kivid, ehitused, sõidukid jne) iseloomulikud jooned ja leiab oma võtted nende kujutamiseks
- Leiab looduse kunstiteosed (peegeldus, kivide, puude kujud ja asendid jne). Loob loodusmaterjalidest uue tähendusega objekte

Lõiming: loodusõpetus-inimene, loomad-linnud, putukad, taimed, kivid,

Teema: Kompositsioon

Värv Valgus-vari

Perspektiiv

Õppesisu: Vaba rütm, pildielementide rühmitamine -
Värvide koosmõju.

- /Soojad ja külmad värvid/
- /värviring/

Värvivarjundid looduses, värvid tehiskeskkonnas.

Suuruse näiline vähenemine kauguses. Silmapiir.

- **Õpitulemused:** Organiseerib pildi pinda, arvestades paberi suurust ja kuju, kasutades erinevaid paberiformaate.
- Leiab vaadeldavatel piltidel peamised tegelased ja objektid. Tõstab oma töödes peamised tegelased ja objektid esile suuruse, asukoha ja värvi abil. - Loob kujutatavale sisult ja vormilt sobiva tausta.
- Eristab korrapärast ja vaba rütmi ümbritsevas keskkonnas ja kunstis. Rühmitab kompositsiooni elemente.
- Väljendab värvide abil meeleolu ja räägib sellest meeleolust.
- Iseloomustab temaatilistes töödes värvide abil tegevusaega ja -kohta.
- Segab põhivärvide II astme värvid ja põhjendab sellele toetudes põhivärvide mõistet. Segab valge ja musta abil värvide heledamad ja tumedamad astmed
- Väljendab kujutatava suuruse muutmise abil selle paiknemist pildiruumis ees- ja tagapool.
- Väljendab osalise kattumise abil esemete paiknemist pildil üksteise suhtes ees- ja tagapool.

Lõiming: psühholoogia, keskkond

Teema: Disain igapäevaelus: trükis, tarbevorm, ruum ja ehitis keskkonnas.

Graafilise kujunduse baasvõtted.

- **Õppesisu:** Loodus- ja tehiskeskkonna visuaalse ilme seos inimtegevusega (inimene kui looja ja kasutaja).
- Erineva funktsiooniga hooned ja ehitised (lähiumbruses). - Teksti kujundamine. Arvutikiri.
- Kujundamine teatris: lavakujundus, dekoratsioon, kostüüm, grimm jne.

- **Õpitulemused:** Vaatleb ja kirjeldab loodus- ja tehiskeskkonna visuaalset ilmet.
- Arvestab kujundades ja meisterdades otstarvet, materjali, tehnoloogiat ja välimust ning selgitab oma valikuid.
- Võrdleb raamatu teksti ja selle illustratsiooni. Nimetab tuntumaid illustraatoreid, valib oma lemmiku ja põhjendab oma eelistust.

Lõiming: eesti keel-raamatu tekstid, illustraatorid

Loodusõpetus- vaatleb ja kirjeldab loodus-ja tehiskeskkonda

Teema: Vestlused kunstist

Keskkond: loodus, ehituskunst, disain.

Visuaalne kommunikatsioon ja meedia.

Reaalsed ning virtuaalsed kunsti- ja meediakeskkonnad.

- **Õppesisu:** Kunstiliigid: arhitektuur, skulptuur, maal, graafika.
- Arvuti kui vahend teose tegemiseks v esitamiseks. Maakunst. Lume-, tule-, valgusteosed.
- Kesksed objektid, pildielementide paigutus, värvivalik.
- Erinevad hooned ja ehitised: erinev funktsioon (kool, kirik, sild, mast jne), vanus, materjalid, huvitavad detailid). Sildid ja märgid.
- Reklaamide, ajakirjanduse, veebilehtede mõju, märgatud elemente.
- Eeskujud, iidolid, moed, nende kohta info saamise kanalid. Ühine ja isiklik maitse. Kunstiportaaliid, virtuaalsed galeriid.

- **Õpitulemused:** Tunneb ümbritsevas keskkonnas ära ja liigitab (nimetab õige nimega) järgmised kunstiliigid: arhitektuur, skulptuur, maal.
- Toob näiteid erinevate kunstide (visuaalne kunst, muusika, liikumine, kirjandus) koos esinemisest (raamat, teater, film, reklaam, tegevuskunst jm).
- Elab kaasa kunstides edastatavatele mõtetele ja meeleoludele, austab erinevaid ja isikupäraseid lahendusi.
- Räägib oma loomingust (tegevusest), kasutades lihtsamaid ainealaseid mõisteid.
- Võrdleb oma ja kaaslaste töid, toob esile lahenduste erinevusi.
- Kirjeldab kunstiteoseid ning põhjendab oma eelistusi.
- Jagab oma muljeid rahvuskultuuri teemal, on avatud erinevate kultuuriilmingute suhtes.
- Austab loomingu autorlust ja kunstiteoseid.

Lõiming: eesti keel- rahvuskultuur, võrdlen enda ja kaaslaste töid, räägib oma töödest, kirjeldab kunstiteoseid, kirjandus

Meedia- visuaalne kunst, teater, film, reklaam Muusika

Teema: Maal

Joonistamine

Trükkimine Pildistamine Digitehnikad

- **Õppesisu:** Kattevärvid.
- Akvarellmaal, kihiti maalimine. Akvarelli kombineerimine teiste vahenditega (õlipastelliga alla joonistamine, pinna täiendamine kuival maalides, viltpliiatsitega jne).
- Kriidi ja õlipastellid. Ülemaalimine/-joonistamine. - Segatehnikad.
- Vilt- ja värvipliiatsite kombineerimine. (võimalust mööda) Erinevaid joonistusvahendeid (süsi, tušš, arvutiprogrammid...) Paljundusgraafika, kliše, tõmmis. Papitrükk, materjalitrükk.
- Pildi skaneerimine (digitaliseerimine), arvutis täiendamine.

- **Õpitulemused:** Kasutab tehnoloogiliselt õigesti, otstarbekalt ja säästvalt põhilisi materjale:
- kattevärvid, akvarellid, värvi- ja viltpliiatsid, kriidi- ja õlipastellid, paber, papp.
- Kasutab põhilisi tehnikaid: maalimine, joonistamine, trükkimine (nt templi-, materjali-, papitrükk jne).
- Kasutab eesmärgipäraselt erinevaid töövahendeid (käärid, joonlaud, valib sobiva pintslid jne) ning sobivaid, ohutuid töövõtteid (lõikamisel, liimimisel, värvimisel jne). - Loob erinevate vahenditega mitmesuguseid pinnamustreid (ka looduses).
- Kogub ja kasutab looduslikku materjali loodust säästvalt.
- Hoiab oma töökoha korras.

Lõiming: arvutiõpetus-pildi skaneerimine, arvutis täiendamine

Tehnoloogiaõpetus-lõikamine, liimimine,

Matemaatika-mõõtmine

Loodusõpetus- looduses olevad pinnamustrid, loodusliku materjali kasutamine

II kooliaste

6. klassi lõpetaja:

- 1) tunnetab oma kunstivõimeid ja -huve; väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi; loovülesandeid lahendades visandab ja kavandab;
- 2) kujutab ja kujundab nii vaatluste kui ka oma ideede põhjal, kasutades visuaalse kompositsiooni baasoskusi;
- 3) rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus, kollaaž, skulptuur, foto, video, digitaalgraafika, animatsioon jne);
- 4) analüüsib nüüdiskunsti teoseid, märkab erinevaid vorme ja sõnumeid, leiab seoseid tänapäeva eluga ning on avatud erinevate kultuuriilmingute suhtes;
- 5) mõistab tehismaailma ja selle kasutaja suhet; peab silmas eesmärgipärasust, uuenduslikkust, esteetilisust ja ökoloogilisust;
- 6) mõistab kultuuriväärtuste ja -keskkonna kaitse olulisust;
- 7) leiab infot kunstiraamatutest ja eri teabeallikatest, uurib ja võrdleb eri ajastute kunstiteoseid;
- 8) märkab sõnumeid, analüüsides meediat ja reklaami; arutleb visuaalse infoga seotud nähtuste üle ruumilises ja virtuaalses keskkonnas. Tegutseb eetiliselt ja ohutult nii reaalses kui ka virtuaalses kultuurikeskkonnas.

4. klass

Teema: Erinevad kujutamiseobjektid, erinevad kujutamiseviisid.

- **Õppesisu:** Inimese kujutamine tegevuses, erinevas elu- ja töökeskkonnas.
- Objektide kujutamine vaatluse, võrdlemise ja mälu põhjal, endale oluliste visuaalsete tunnuste järgi.

- **Õpitulemused:** Hindab mõõtmise ja võrdlemise abil objektide ning objekti elementide vahelisi suurussuhteid.
- Arvestab täisfiguuri kujutamisel pea suurust ja jalgade pikkust terve kehapikkuse suhtes, näo kujutamisel silmade asukohta sellel.
- Kujutab veenvalt inimest erinevas asendis ja tegevuses.
- Leiab vaatluse ja võrdluse teel inimese vanust, rassi, rahvust, erinevaid ameteid kõige enam iseloomustavad tunnused (keskkond, riietus, töövahendid) ja kasutab neid temaatilistes kompositsioonides.
- Kujutab vaatluse järgi ees asetsevaid objekte, arvestades nende kuju, suurussuhteid ja paiknemist üksteise suhtes.

Lõiming: loodusõpetus-inimene, matemaatika-mõõtmine, suurussuhted,

Teema: Kompositsioon

Värv. Valgus-vari

Perspektiiv

- **Õppesisu:** Kompositsiooni elemendid (punkt, joon, pind, värv, vorm jne).
- Kompositsiooni tasakaal, tervik. Pildi dominant.
- Ühe värvi erinevad varjundid (nt kollakas-, sinakas-, pruunikasroheline); nimetamise võimalusi (taevasinine, sidrunkollane jne).
- Valguse ja värvide muutumine looduses päeva/aasta jooksul.
- Plaanilisus pildi pinnal.

- **Õpitulemused:** Saavutab kompositsiooni tasakaalu, terviku.
- Leiab pildis peamise (dominandi), rõhutab seda teadlikult oma töödes.
- Katsetab eeltööna erinevaid kompositsioonilisi lahendusi.
- Eristab sümmeetrilisi ja asümmeetrilisi vorme ja kompositsioone.
- Eristab piiratud ja piiramata pinda, leiab neid ümbritsevast keskkonnast. Loob võrgustiku abil piiramata pindu.
- Segab ja kasutab maalimisel iga värvi suurt hulka erinevaid toone. Moodustab varjundit kirjeldavaid värvinimetusi tuntud asjade kaudu.
- Saab kolmanda astme värvid esimese ja teise astme värvide segamise teel.
- Kasutab maalimisel piiratud värvivalikut
- Kirjeldab pildi koloriiti, eristab sooja ja külma koloriiti.
- Eristab pildil esi-, kesk- ja tagaplaani, kasutab seda teadlikult oma teoses.

Lõiming: loodusõpetus-valguse ja värvide muutumine looduses päeva/aasta jooksul, erinevad värvivarjundid looduses

Teema: Disain igapäevaelus: trükis, tarbevorm, ruum ja ehitis keskkonnas.

Graafilise kujunduse baasvõtted.

- **Õppesisu:** Ruumi kujunduse seos otstarbega (oma tuba, klass, mänguväljak jt). Tarbekunsti liigid (keraamika, klaasikunst, nahakunst, ehtekunst).
- **Õpitulemused:** Kirjeldab keskkonna ja/või ruumi kujundust esteetilisuse ja praktilisuse seisukohast.
- Selgitab inimese tegevuse osa ja vastutust keskkonna esteetilises ilmes.
- Leiab rahvakunsti esemetelt iseloomulikud motiivid, kasutab neid loovalt esemete ja ornamendi kujundamisel.

Lõiming:

eesti keel-rahvakunst, tehnoloogiaõpetus-rahvakunsti motiivid

Teema: Vestlused kunstist

Keskkond: loodus, ehituskunst, disain.

Visuaalne kommunikatsioon ja meedia.

Reaalsed ning virtuaalsed kunsti- ja meediakeskkonnad.

- **Õppesisu:** Eesti rahvakunst ja ehituskultuur. Linna- ja taluarhitektuur. - Virtuaalne kunst.
- Tegevuskunst.
- Idee esitamine joonise v maketina.
- Kujundusvõtteid arvutimängus, filmis, reklaamis jne.
- Mõisted: Visand, kavand. Molbert. Portfoolio.

- **Õpitulemused:** Iseloomustab kunstiliike (arhitektuur, skulptuur, maal, graafika, disain) ja nende väljendusvahendeid (punkt, joon, pind, värv, vorm jne).
- Eristab maalikunsti žanre (portree, maastik, natüürmort).
- Toob kunstiteost kirjeldades esile nii sisulisi kui vormilisi elemente.
- Kasutab õpitud ainealaseid mõisteid kõnes ja kirjas.
- Väärtustab oma(rahvus)kultuuri kõrval kohalikku (elukoha) kultuuri. Hindab erinevusi rahvuskultuurides kui väärtusi.
- Suhtub mõistvalt ja kriitiliselt enda ja teiste töödesse ning ümbritsevasse kunsti (sh massimeedia, kommertskunst).
- Nimetab muuseumide ja galeriide funktsioone, oskab neis käituda.
- Jälgib, et oma tegevusega ei kahjusta kultuuriväärtusi ja autori õigusi.

Lõiming: ajalugu-rahvakunst, arhitektuur, meedia-film, reklaam, arvutiõpetuskujundusvõtted arvutimängus

Teema: Maal Joonistamine

Trükkimine.

Pildistamine Digitehnikad

- **Õppesisu:** Maalimine kattevärvide ja akvarellidega. Tööd kriidi- ja õlipastellidega, värvi- ja viltpliiatsitega.
- Akvarellitehnikad: kihiti märjalt märga maalimine, pinnaefektide loomine. Joonistamine grafiit-, värvi-, vilt- ja pastapliiatsiga. Faktuurid.
- Grafiitpliiatsite tähistused.
- Arvuti joonistusprogramme. Raster- ja vektorgraafika eripärad ja võimalused
- Graafikatehnikad: kõrgrükk (nt papi-, materjali-, linoolrükk) ja lametrükk (mono- ja diatüüpia).
- Foto. Sama objekti pildistamine (eri vaatenurgast, eri kella- v aastaajal).
- Olulisemad pilditöötlusvõtted.
- Video, digitaalgraafika ja animatsiooni tehnikad ning töövõtted.

- **Õpitulemused:** Kasutab paindlikult, ka omavahel kombineeritult, erinevaid tehnikaid ja materjale. Loob erinevaid tekstuure ja faktuure.
- Eristab mahulist vormi (ümarplastika, reljeef) tasapinnalisest vormist.
- Selgitab graafika kui trükitehnika olemust.
- Kavandab lähtuvalt materjali, tehnika ja/või tehnoloogia eripärast.
- Kasutab tehnilisi abivahendeid (joonlaud, sirkel, trükipress, fotoaparaat, arvuti jne) vastavalt vajadusele ja võimalustele.
- Kasutab loovalt jääkmaterjale, kogub paberi jäägid ümbertöötlemiseks.
- Töö lõpetamise järel korrastab töökoha.

Lõiming: arvutiõpetus-arvuti joonistusprogrammid, fotode töötlus, fotograafia- pildistamine, meedia- video, animatsioon

5. klass

Õppesisu ja -tegevus	Õpitulemused
Sisuküsimused (jutustus, teose mõte, sõnum)	

<p>Piltjutustustes (koomiks, film, fotoseeria, reklaam), plaanide vaheldus, meeleolu ja pinevuse loomine.</p>	<p>1) Tunneb lugude, sõnumite ja emotsioonide vahendamise võtteid ning vahendeid läbi aegade.</p>
<p>Vormiküsimused (kujutamiskiivid, ruum, värv, kompositsioon)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Täisfiguuri ja näo proportsioonid. 	<p>2) Omandab teadmised inimfiguuri 3) proportsioonidest ja oskab seda kujutada lihtsustatud skeemi alusel, tunneb inimese näo proportsioone ja oskab neid kujutada otse- ja külgsuunas.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Eseme kujutamine vaatluse järgi. 	<p>4) Oskab mitmesuguseid vorme kujutada eelneva analüüsi ja vahetu vaatluse järgi.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Sümmeetria ja asümmeetria. 	<p>5) Tunneb sümmeetria ja asümmeetria mõistet ja oskab kasutada.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Erinevad kompositsioonilised lahendused. 	<p>6) Oskab edasi anda tegelaste proportsionaalsust ja karakterit figuuri kaudu, tegevust liikumisasendite kaudu, tegevuskohta siseruumi või maastiku kaudu ning kujutada tegevusaega.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Värvusõpetus. 	<p>7) Tunneb ja oskab segada kolmanda astme värvusi. 8) Oskab erineva heletumedusega esemeid kujutada, samuti värvitonaalsusastmeid, ka monokroomselt maalides.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Ruumilisus pildil. 	<p>9) Oskab vormide ruumilisust kujutada 10) Modelleerimine grafiitpliatsi, sõe, guašši, akvarelli ja muude vahenditega.</p> <p>12) Oskab edasi anda esemete ruumilisust, tunneb pöördkehi.</p>
<p>Disain (tarbevormid, graafiline disain, keskkonnad)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Moodul, moodulsüsteemid (nt. lego, mööbel). 	<p>1) Tunneb mooduli mõistet, oskab kujundada pinnalisi ja ruumilisi dekoratiivseid kompositsioone.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Raamatukujundus (köide, kaas, illustratsioon, initsiaal, vinjett, eksliibris). 	<p>2) Teab raamatukujundusega seotud termineid.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Elukeskkonna parandamine kunsti, disaini ja arhitektuuri kaudu (kasutusmugavus, toimivus). 	<p>3) Tunneb kunsti väljendusvahendeid, keskkonna kunstilise kujundamise (disaini) mõiste täiendav tundmaõppimine.</p>
<p>Kunstimaailm (kunstiteosed, loomisprotsess, kunstilugu, kunstikeskkonnad)</p>	
	<ol style="list-style-type: none"> 1) Tutvub kunstipärandiga. 2) Tunneb kaasaegseid kunstitehnikaid ja materjale. 3) Tunneb kunstiteose erinevaid vorme, väljundeid, esitusviise. 4) Oskab kunstiteost vaadelda ja analüüsida sisu ja teostuse poolest. 5) Oskab pöörata tähelepanu keskkonna kujundusele.

6. klass

Õppesisu ja -tegevus	Õpitulemused
Sisuküsimused (jutustus, teose mõte, sõnum)	
Kunstiteose teema ja pealkiri. Piltjutustusi kunstiloost (nt. erinevad stseenid keskaja maalil, egiptuse friisid, surmatants vms.).	Tunneb lugude, sõnumite ja emotsioonide vahendamise võtteid ning vahendeid läbi aegade.
Vormiküsimused (kujutamiskiivid, ruum, värv, kompositsioon)	
Inimeste eripära (vanus, rass, rahvus jm) kujutamine lihtsustatult.	Leiab vaatluse ja võrdluse teel inimese vanust, rassi, rahvust, erinevaid ameteid kõige enam iseloomustavad tunnused ja kasutab neid temaatilistes kompositsioonides.
Liikumise kujutamine, liikumise mulje loomine, animatsiooni põhimõte.	Oskab liikumist ja tegevust kujutada, arvestab figuuri kujutamisel pea suurust ning keha pikkust ja elementide vahelisi suurussuhteid
Piiratud ja piiramata pinnad.	Tunneb piiratud ja piiramata pinna mõistet ja oskab neid võrgustiku abil luua.
Dünaamiline ja staatiline kompositsioon.	Oskab luua dünaamilise ja staatilise kompositsiooni, saavutab kompositsiooni tasakaalu.
Koloriit (sh. soe ja külm), värviharmoniad	Tunneb koloriidi ja värviharmonia mõistet ning oskab neid värvidega segada.

Vastandvärvid.	Tunneb vastandvärvuste mõistet ja oskab neid segada.
Varju tekkimine, langev vari (nt. varjuteater, siluetid).	Oskab langevat varju kujutada ja tekkimise põhimõtet selgitada.
Kandiliste kehade kujutamine ruumiliselt.	Oskab edasi anda esemete ruumilisust, arvestades vormi näilist muutumist ja nende asukohta silmapiiri suhtes.
Disain (tarbevormid, graafiline disain, keskkonnad)	
Traditsioon ja uuenduslikkus disainis (tuntud tootemargid, uus vorm, materjal, funktsioonid).	Kirjeldab keskkonna kujundust esteetilisuse ja praktilisuse seisukohast.
Pakend, ümbris (vorm, kiri, värvilahendus, seos tootega).	Oskab analüüsida trükise kujunduse osi ja terviklahendust.
Kirja kujundamine (jooniskiri, fantaasiakiri).	Oskab luua isikupärase šrifti.
Sama funktsiooniga esemete disaini võrdlus.	Tunneb vormi, otstarbe ja tehnoloogia seoseid ning arvestab nendega kujundamisel.
Kunstimaailm (kunstiteosed, loomisprotsess, kunstilugu, kunstikeskkonnad)	
Erinevad mineviku ja nüüdiskunsti teosed maailmas.	Tutvub kunstipärandiga

Kunstiteose unikaalsus ja/või paljundatavus (originaal, koopia, reproduktsioon, tiraaž, seeria, võltsing).	Tunneb kaasaegseid kunstitermineid, oskab eristada originaali reproduktsioonist
Grafiti	Tunneb kunstiteose erinevaid vorme, väljundeid, esitlusviise.
Konkreetne ja abstraktne kunstis.	Oskab kasutada ainealaseid mõisteid.
Kujundite, märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis.	Oskab filme, arvutimänge, koomikseid, reklaame kriitiliselt võrrelda ja pildikeelt uurida.

III kooliaste

Põhikooli lõpetaja:

1. tunnetab ja arendab teadlikult oma kunstialaseid võimeid; loovülesannetes leiab erinevaid lahendusvariante ja isikupäraseid teostusvõimalusi, esitleb tulemusi ning põhjendab valikuid;
2. kasutab ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid. Kasutab kunsti õppides ning loovas praktikas tehnoloogiavahendeid;
3. tunneb Eesti ja maailma kultuuripärandi olulisi kunstiteoseid. Võrdleb eri ajastute kunsti näiteid, kirjeldades ning mõtestades sõnumite, väljendusvahendite ja hinnangute muutumist kultuuriajaloo vältel;
4. analüüsib looduslikke ja tehiskeskkondade objekte ning nendevahelisi seoseid ökoloogilisest, esteetilisest ja eetilise vaatepunktist. Mõistab disaini kui protsessi, mille eesmärgiks on leida probleemile uus ja parem lahendus;
5. kasutab visuaalse kommunikatsiooni vahendeid, arutleb pildikeele kultuuriliste märkide üle;
6. teadvustab kunsti rolli ühiskonnas. Seostab omavahel kultuuri, ühiskonna ning teaduse ja tehnoloogia arengut;
7. mõistab, et nüüdiskunst väljendub paljudes erinevates meediumites ja kõnetab vaatajat laias teemade ringis.

7. klass

Õppesisu ja -tegevus	Õpitulemused
Vormiküsimused (kujutamiskiivid, ruum, värv, kompositsioon)	
• Kujutatavate vormide lihtsustamine, üldistamine.	1) Kujutab ja kujundab nii vaatluste kui oma ideede põhjal, kasutades visuaalse kompositsiooni baasoskusi.
• Kaader ja kadreerimine (ka foto- ja videokunsti): üldplaan, detail.	2) Mõistab tehismaailma ja selle kasutaja suhet, peab silmas uuenduslikkust, esteetilisust.
• Värvide kontrastid, vastastikused mõjud, kooskõlad ja tasakaal.	3) Segab ja kasutab maalimisel iga värvi suurt hulka erinevaid toone.
• Pildi värvialüüs.	4) Oskab moodustada varjundit kirjeldavaid värvinimetusi.
• Erinevad värvinimed	5) Teab ja kasutab erinevaid värvinimesid. (ooker, türkiis jne.).
• Õhu- ja värviperspektiiv.	6) Tunneb õhu- ja värviperspektiivi ja oskab pildipinnal kujutada.
• Joonperspektiiv ühe koondumispunktiga.	7) Oskab kasutada perspektiivivõtteid.
Disain	
• Märk ja sümbol (logo, piktogramm, peremärk).	1) Tunneb graafilise kujunduse baasvõtteid.

• Kirjatüübi (šrifti, fondi) valik vastavalt kontekstile. Kirjaoptika.	2) Oskab kujundada trükist vastavalt kompositsiooni reeglitele.
Kunstiteosed, loomisprotsess, kunstilugu, kunstikeskkonnad	
• Kunstipärand	1) Tutvub erinevate kultuuride kunstiajaloo tuntumate teoste näidetega. 2) Tunneb kaasaegseid kunstitehnikaid ja materjale. 3) Oskab kunstiteost vaadelda ja analüüsida.
• Autori seos kujutatava sündmuse, inimese ja kunstistiiliga.	4) Suhtub mõistvalt ja kriitiliselt enda ja teiste töödesse ning ümbritsevasse kunsti (shmassimeedia, kommertskunst).
• Väljendusvahendite vastavus ideele, otstarbele, sihtgrupile.	5) Oskab kasutada tehnilisi abivahendeid vastavalt vajadusele ja võimalusele.
	6) Oskab kasutada visandit kui eeltöö abivahendit.
• Autoriõiguste kaitse probleeme.	10) Jälgib, et oma tegevusega ei kahjustaks kultuuriväärtusi ja autori õigusi.

8. klass

Õppesisu ja -tegevus	Õpitulemused
Sisuküsimused (jutustus, teose mõte, sõnum)	

<ul style="list-style-type: none"> • Sündmuste kujutamine, kunstniku vaatenurk. 	1) Tunneb lugude, sõnumite ja emotsioonide vahendamise võtteid ning vahendeid läbi aegade.
<ul style="list-style-type: none"> • Sümbolite tähenduse muutumine (nt. vikerkaar, haakrist, viisnurk). 	2) Tunneb ajastuid ja analüüsib neid arvestades sisu, vormi, konteksti ja otstarvet.
Vormiküsimused (kujutamiskiisid, ruum, värv, kompositsioon)	
<ul style="list-style-type: none"> • Vormide allutamine kindlale stiilile. 	1) Kujutab ja kujundab nii vaatluste kui oma ideede põhjal, kasutades visuaalse kompositsiooni baasoskusi ja ajastute stiile.
<ul style="list-style-type: none"> • Vormi deformeerimine karakterisuse huvides. 	2) Mõistab deformatsiooni olulisust, peab silmas karakterisust, uuenduslikkust, esteetilisust.
<ul style="list-style-type: none"> • Kompositsiooniskeemid (kolmnurk, diagonaal, kuldloige). 	3) Tunneb kompositsiooniskeeme.
<ul style="list-style-type: none"> • Värv ja värvus. 	4) Oskab selgitada nende mõistete erinevust.
<ul style="list-style-type: none"> • Värvide optiline segunemine. 	5) Tunneb värvusõpetust, kasutab maalidel värvide optilise segunemise põhimõtet.
<ul style="list-style-type: none"> • Varju värvid (maalidel, fotodel, looduses). 	6) Oskab jälgida varju värve nii kunstnike teostel kui looduses.
<ul style="list-style-type: none"> • Varjude rütmid, vari kompositsioonelemendina. 	7) Määrab valgused ja varjud (langeva ja omavarju) ning kasutab neid

	objektide ruumilisel kujutamisel.
• Perspektiiv kahe koondumispunktiga.	8) Oskab joonistada objekti perspektiivi kasutades kahte koondumispunkti.
• Komplekt, ansambel	9) Oskab luua terviku, arvestades funktsionaalsust ja esteetilisust.
• Inimese ja ruumilise keskkonna suhted, disain kui probleemilahendus.	10) Tunneb graafilise kujunduse baasvõtteid ning oskab selgitada

9. klass

Õppesisu ja -tegevus	Õpitulemused
Sisuküsimused (jutustus, teose mõte, sõnum)	
• Allegooria ja tsitaat kunstis.	1) Tunneb lugude, sõnumite ja emotsioonide vahendamise võtteid ning vahendeid läbi aegade.
Vormiküsimused (kujutamiskiivid, ruum, värv, kompositsioon)	
• Realism, abstraherimine, abstraktsionism.	1) Kujutab ja kujundab nii vaatluste kui oma ideede põhjal, kasutades visuaalse kompositsiooni baasoskusi ja ajastute stiile.
• Liikumise kujutamise viise, liikumisillusioonid (nt. futurism, animeerimine, õp-kunst).	2) Mõistab deformatsiooni ja korduste olulisust, peab silmas karaktersust, uuenduslikkust, esteetilisust.

<ul style="list-style-type: none"> • Kompositsioonielemendid ja teose ülesehitus ruumilises teoses (skulptuur, arhitektuur, disain). 	3) Tunneb kompositsiooniskeeme.
<ul style="list-style-type: none"> • Värvide psühhofüsioloogiline mõju (sh. külmad-soojad, eenduvad-taanduvad, kerged, rasked värvid). 	4) Analüüsib objektidel, pildidel, ruumis värvide psühhofüsioloogilist ja vastastikust mõju.
<ul style="list-style-type: none"> • Esemete modelleerimine pinnal valguse ja varjuga. 	5) Määrab valgused ja varjud (langeva ja omavarju) ning kasutab neid objektide ruumilisel kujutamisel.
<ul style="list-style-type: none"> • Erinev vaatepunkt (konna- ja linnuperspektiiv), rakurss. 	6) Oskab joonistada objekti erinevaid perspektiive.
Kunstimaaailm (kunstiteosed, loomisprotsess, kunstilugu, kunstikeskkonnad)	
<ul style="list-style-type: none"> • Nüüdiskunsti olulised suunad ja aktuaalsed teemad. 	1) Tutvub kunstipärandi ja kaasaegse kunstiga, oskab ideest ja eesmärgist lähtuvalt kontseptsiooni selgitada.
<ul style="list-style-type: none"> • Tegevuskunst (happening, performance). 	2) Mõistab, et tänapäeva kunst väljendub paljudes erinevates meediumides ja kõnetab vaatajat.

Lõiming - 5. kl 6. kl 7. kl 8. kl 9. kl	
Ajalugu	Võetakse eeskuju ajaloost, tutvutakse pisteliselt erinevate kunstivooludega, kultuuridega ning nende näidetega.

Ühiskonnaõpetus	Õpitakse tegema vahet faktil ja arvamusel- reklaami manipuleeriv olemus, kommerts, autoriõigus, vastutus jne. Kodumaa tavad ja pühad.
Kirjandus	Sõnade mitmetähenduslikkus, lausetest moodustuvad kujutluspildid. Naljad mõistatused, võrdlus, traagiline, koomiline. Arvustuse kirjutamine
Matemaatika	Geomeetrilised kujundid, sümmeetria, pinnalaotus, loogiline mõtlemine, seoste loomine
Loodusained	Lähiümbruse uurimine ja vaatlemine, leppemärgid, faktuur, tekstuur
Füüsika	Optika, valgus ja värvid, peegeldumine, täis- ja poolvari, ekraan jne
Keemia	Värvide lahustumine
Käsitöö /tehnoloogia	Disaini ja kujundusprobleemid, leiutamine
Kehaline kasvatus	Kehatunnetus, tähelepanu, proportsioonid, lihased, miimika jne.
Muusika	Kujundlik mõtlemine, väljendusvahend, omakultuuri võrdlus kaugemate maade rahvastega
Informaatika	Tekstide, piltide, videote paigutamine esitusprogrammidesse, lihtsamate kujundusprogrammide kasutamine (Paint, Photoshop jne.) Vabavara kasutamine kasutamine jne.

Hindamine

Praktilised loov- ja õppetööd

Hinnang "5"

- õpilasel on vajalikud materjalid tunniks, ta on iseseisev töö tegemisel;
- teab töövõtteid materjali ja tööriistadega;
- toode on tööülesande kohaselt kvaliteetne ja korralik; töökoht on vajalikus korras, järgib tööprotsessis ohutusnõudeid.

Hinnang "4"

- õpilasel on vajalikud materjalid tunniks, ta on iseseisev töö tegemisel;
- teab materjaliga töötamise võtteid, kuid on märkusi toote kvaliteedi ja korrektsuse kohta;
- töökoht on vajalikus korras, järgib tööprotsessis ohutusnõudeid.

Hinnang "3"

- õpilasel on tunni materjalid osaliselt olemas, ta ei saa ise tööd teha;
- toode on tehtud ebakvaliteetselt, töökoha sisu kohta on märkusi;
- omab rikkumisi ja tähelepanekuid ohutusnõuete täitmise kohta.

Hinnang "2"

- õpilasel puuduvad tunni materjalid ja ta ei saa tööga hakkama; • ei järgi ohutusnõudeid.

Hinnang "1"

- täielik teadmiste puudumine peamistest joonistamis põhimõtetest ja loova lähenemise puudumine püstitatud ülesannete lahendamisel.